UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

De triplici bono m[at]rimonij

urn:nbn:de:hbz:466:1-69610

Visual Library

¶ In ſacramēto matrimonij triplex habuit bonū beata ỽgo. Un Triplex bonū
de Aug. Omne nuptiarū bonū impletū eſt in parētib⁹ chriſti. fides
proles. ſacramētum. Prolē cognoſcimus ipſum dñm. fidē quia nul
lum adulteriū. ſacramētū q꞉ nullum diuortiū. habuit autem excellē
tius iſtā gratiā beatiſſima virgo. q꞉ cōiugia ſunt ſanctiora pari voto
continentiū Un̄ Aug⁹. Immo vero tanto ſancti⁹ cōiuges maneba
tis quanto ſanctiora concorditer placida ſeruabatis Solū ſacramē Sacramentū
tū ordinis beatiſſima virgo non recepit. hoc autē ſm exteriorē hoīm ordinis nō re
reputatōem quandā ꝓfert dignitatē. interius aūt ſm veritatem hu/ cepit
milem ptinet ad ſeruitutem. Unde ꝑ oppoſitū ſtatui beatiſſime vir/
ginis opponebaꝝ que interius ſummā coram deo habuit dignitatē
exteri⁹ ſummā coram homib⁹ habuit humilitatē Et ita hoc ſacramē
tum nō recepit beata virgo ¶ Primo vt dictū ē ꝓpter ſtatus ſui cō Rō prima
trarietatem ¶ Scd̄o ꝓpter humilē aliaꝝ mulierū conformitatē que 2
ab hoc ſacramento excluduntꝝ. videlicet ꝓpter ſexus indignitatē. ma
iorē peccandi fragilitatē, ꝛ ꝓpter eā que ex his ſequitꝝ regiminis in
congruitatem ¶ Tercio ad deſignandū ſtatus ſui eleuationem. oēs 3
eñ eccleſie dignitates ſunt introducte ad ſeruitium in ſalutē fideliū
animaꝝ Unde dñs in euangelio. Reges gentiū dominātꝝ eoꝝ vos
aūt non ſic. ſed qui maior eſt veſtrū ꝛc. vnde et oēs paſtores n omi/
nātꝝ. vnde Bern. Non eſt qd̄ blandiatꝝ celſitudo vbi ſollicitudo ma/ Bernadus
ior illa diſcrimē intēdit. ꝛ hec amicū ꝓbat Et infra Ad quid omnib⁹
aſcendendū. non eñ ad dñandum opinor. nā ꝛ ꝓpheta cū ſilr̄ leuare
tur audiuit. vt euellas deſtruas et diſperdas diſſipes et edifices et
plantes. qd̄ hoꝝ factū ſonat ruſticani ſudoris magis ſcemate q̄dam
mō labor ſpūalis expſſus ē Et nos igitur vt multū ſentiamus de no
bis vel vobis ſenſerim⁹ impoſitū miniſteriū dñi datū Et infra. diſ/
ce exemplo ꝓphetico preſidere nō tā ad impandum q̄ȝ ad ſanctificā
dū. qd̄ tps requirit diſce ſacculo tibi opus eſſe nō ſceptro Et ille qui
dem non regnatur⁹ aſcendit ſed extirpatur⁹. āceſſores tui apl̄i erāt
quia meſſis quidē multa. opari aūt pauci. paternā aūt tibi vendicā
do hereditatē. nam ſi filius ꝛ heres. vt ꝓbes heredē. euigila ad curā
vt nō torpeas ocio ne etiā tibi dicatꝝ Quid hic ſtas tota die ocioſus
Multominus oportȝ inueniri delicijs reſolutū aut reſupinū pom
pis. nil tibi horum tabule teſtatoꝝ aſſignāt. Sȝ ſiquidē tenore iſto
rum contentus ſis. curam potius hereditabis et operā q̄ȝ gloriaȝ et
diuitias blandiatꝝ. cathedra ſpecula eſt inde deniqȝ ſemper intendis
ſonans tibi epi nomine nō dominiū ſȝ officium. Sed quid ni loce/
ris in eminenti. vñ diuina ꝓſpectes qui ſpeculator ſuper oīa cōſtitu
eris Enīuero ꝓfect⁹ iſte ꝓcinctu ꝑditū ociū quādo licet gloriari vbi
ociari nō licȝ. ocio loc⁹ nō ē vbi ſedula viget ſollicitudo oīm eccl̄iaꝝ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nūquid dimiſit tibi ſanctus apl's aliquid qđ inquit habeo tibi do/
Quid id vnū ſcio nō eſt aurū nō ē argentū cū ipſe dicat. aurū ⁊ argen
tum non ē mihi. Et infra. neq; ille tibi dare potuit quod nō habuit
qđ habuit dedit. ſ. ſolicitudines ſuꝑ eccl'ias. nūquid dominatū. audi
ipm. nō dn̄antes inquit in clero ſed forma facti Greg. Ex his ⁊ ſili/
bus patȝ ꝙ dignitates eccleſie introducte ſūt in ſeruitiū ⁊ miniſteriū

Virgo.

beatiſſima aūt virgo aſſumpta ē in ſalutis auxiliū ⁊ in regni ꝯſortiū
ipſa eñ ſola miniſtris fugientibꝫ cōpaſſa fuit Unde ⁊ ſola regni con
ſortiū obtinuit q̄ laboris adiutrix fuit. iuxta illud Faciam⁹ ei adiuto

Concluſio

riū ſimile ſibi Licet aūt beatiſſima virgo ſacramētū ordinis nō rece/
pit. quicq̄d tamē dignitatis vel gratie in ipſis cōfert̄ de hoc plena fu
it. in ipis aūt cōfert̄ ſeptiformis gratia. hec autē oīpharia gratia ple

Tria ſūt in ſa/ cramento ordi nis

na fuit. ¶ Itē ſunt in ſacramēto ordinis poteſtas ſpūalis. dignitas
miniſterialis et amminiſtratio executionis. Hec aūt tria beatiſſima
virgo habuit in ſe eq̄pollenter ⁊ excellenter. Miniſtri eccleſie habēt
dignitatē bn̄ficialē ꝑ caracterē excellentie. beatiſſima aūt virgo habu
it coronā regni triumphantis ⁊ militantis eccleſie. vnde ſumm⁹ mini
ſtrorū papa appellat̄. ⁊ ē ſeruorū dei ſeru⁹. hec ē regina ⁊ domina ange
lorū. ille ſeru⁹ ſeruorū dei. iſta imꝑatrix toti⁹ mūdi Itē in miniſtris eſt
poteſtas ſpūalis tēporalis a deo vl' ſubdelegata vel vicaria. in ipa ē
plenitudo ptātis celeſtis perpetua ex auctoritate ordīaria Itē in mi
niſtris ē executō ligādi ac ſoluēdi ꝑ vſum clauiū. in ipſa eſt legittima
dominādi poteſtas ad ligandū ⁊ ſoluendū ꝑ imperiū Et ſic quicq̄d

Maria habet dignitates oīȝ ordi^{m} ſpūales

eſt dignitatis ⁊ gratie in ordinibꝫ etiā cōſtat beate virgini minime de
fuiſſe ¶ Sȝ ne videat̄ ꝟtutes ſiue dignitates generales tm̄ habuiſſe
et ſpecialibꝫ caruiſſe dicim⁹ ipam ſingulorū ordinū dignitates ⁊ gra
tias ꝑ eq̄pollentiā et cū excellētia poſſediſſe Habuit aūt cū exorciſtis

Cū exorciſtis.

demonū expulſionē. vn̄. ipa ꝯteret caput tuū. ⁊ Judith Holofernē

Cū hoſtiarijs

interfecit. ⁊ heſter vicit aman. Cuȝ hoſtiarijs habuit introductōem
mūdorū ⁊ excluſionem immūdorū Un̄ Ezech. Porta hec erit clauſa
ꝑncipi. ꝑnceps egrediet̄ ꝑ eā q̄ſi diceret. porta hec ꝑncipē ⁊ imitato/
res eius introducet ⁊ indignis erit clauſa ¶ Habet etiā cū accolitis

Cū accolitis

illumiatōez. Unde Cāt. Que ē iſta q̄ aſcē. ⁊c. Et illud nūeri Orief

Lectoribꝫ

ſtella ex iacob Item cum lectoribꝫ omniū ꝓphetarū expoſitiōem ad
litterā in ſeipa Un̄ yſa. vij. Ecce virgo concipiet ⁊ pariet filium. Et
angelus ad ipam. Ecce cōcipies ⁊c. et doctrix ē diſcipline dei. Habet
cū ſubdyaconis doctrine aplice oſtenſionē. vn̄ ſignificat̄ ꝑ archam

Subdyacōis

in aqua fuit manna Deutro. iij. ⁊ virga aaron. i. diuina ſapia Habet

Dyaconis

autē cū dyaconis verbi dn̄i conſeruationē. alijs ad deſcribēdū narra
tōez. ꝯſiliorū dei ꝑfectā impletōez. vn̄ Mat. Cōſeruabat oīa ꝟba ⁊c.

Sacerdotibꝫ

Habet cū ſacerdotibus dominici corꝑis per ſeipſam formatōem

tractatõeꝫ.cõicatõem.hoc eſt ꝙ corp⁹ domini mediante eius verbo
et conſenſu de eius carnibꝫ ⁊ ſanguinib⁹ formatũ fuit. ⁊ ipm̃ famili
ariſſime ⁊ diutiſſime tractauit. ⁊ in cibũ ⁊ potũ nobis cõicauit. et ꝑ
hoc nos oĩes ad iugum ſuũ ſuaue ⁊ on⁹ ſuũ leue charitate ligauit
et ab omnibꝫ culpis ⁊ penis non ſolum ſolutos oſtendit ⁊ abſoluit
iuxta illud Qui mãducat carnẽ meã ⁊c. Itẽ habet cũ epĩs clericorum Epiſcopis
ordinatõem. ꝓbendaꝝ collatõem. tẽploꝝ conſecrationem. ſacrarũ
virginũ velatõem. Ordinat enĩ epũs ſacerdotes ꝑ ſacramenti colla-
tõem. beatiſſima autem virgo ꝑ cõtinentie obligationem. iuxta illud
Mundamini qui fertis vaſa domini Confert etiã epũs ꝓbẽdas in- Maria conſe
ſtituendo. beatiſſima autẽ virgo ꝓbendas faciẽdo Cõſecrat etiã epũs crat ⁊ ep̃s dñs
templa corꝑalia dedicãdo. beatiſſima autẽ virgo templa ſpũalia ca-
ſtimoniam inſpirando ⁊ illam ſibi ſpecialiter vendicando. Conſe-
crat etiã epũs virgines exterius benedicendo. cõſecrat autẽ beatiſſima
virgo virgines interius virtutibꝫ adornando et eas filio ſuo deſpõ
ſando. et nõ tantũ virgines virginitatẽ conſecrando ⁊ opprobrium
ſterilitatis auferẽdo. ſed eas ſibi ſpecial'r in filias adaptauit. et ad ſta
tum digniſſimũ exaltauit. iuxta illud. Incorruptõ facit proximum
deo Habet conuenientiã cum papa beatiſſima virgo. oĩm eccl'iaꝝ ſol Maria cõue
licitudinẽ. ptãtis ſpũalis plenitudinẽ. priuilegiatoꝝ actuũ vniuerſa nit cũ papa
litatẽ Eccleſiarũ ſolicitudinẽ. qꝛ papa eſt pater patꝝ. ipa aũt ẽ mater
oĩm chriſtianoꝝ imo oĩm bonoꝝ. iuxta illud. Oĩm bonoꝝ mater eſt
ptãtis plenitudinẽ hꝫ enĩ dñs papa ptãtis plenitudinẽ in vita iſta Papa
ſꝫ nõ in celo. nec in purgatorio. nec in inferno. totã autẽ habet beatiſ
ſima virgo poteſtatẽ. in celo. in inferno ⁊ in purgatorio Priuilegia Virgo
toꝝ actuũ vniuerſalitatẽ. vt pꝫ inferi⁹ cũ de preuilegijs eius ingrem⁹
Et nota ꝙ cũ beatiſſima virgo ſacramẽta peccatoribus inſtituta hu Nota
militer ſuſceperit. non propter hoc ſe mentiẽs peccatricem opere fal
ſum dixit. ſed vltra debitum in bonis ſe peccatoribus in bonis con
formans ſe vere opere eſſe humilem demonſtrans per oĩa verum
dixit Sic manifeſtum eſt ꝙ quicquid eſt dignitatis vel gratie in ſa- Concluſio
cramentis eccleſie. plenitudini gratie que fuit in beata virgine omni
no nihil deeſſe ſed eam hoc totum vel in gratijs ſacramẽtalibus vel
in earum equipollentibus vel excellentibus hoc totum poſſediſſe
Nunc Septimo vtrum ſcd'z qd' eſt in virtutibus contentũ. in ple De fide
nitudine beate virginis ſit comprehenſum. Et queritur pri-
mo de gratijs fidei vtrum beatiſſima virgo habuit fideꝫ ¶ Et videt
ꝙ non. Latera enim ciuitatis ſunt equalia. et vnuſquiſqꝫ quantum
habet fidẽ tantam habet dilectionẽ et ecõra. et hoc ſẽper ⁊ vbiqꝫ Sꝫ
beatiſſima virgo tãtã habuit dilectõeꝫ ĩ via quãtã nunq̃ aliq̃ creatura